

Секція 4

**ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКІ ЦІННОСТІ В КОНТЕКСТІ ФІЗИЧНОГО
ВИХОВАННЯ І ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ**

**РОЛЬ І МІСЦЕ СПОРТИВНИХ СЕКЦІЙ У ВИХОВАННІ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ**

Кривенцова І.В., Іванов О.В., Одокієнко І.І.

*Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди, м. Харків, Україна*

Анотація. Розглядається роль та місце секційної роботи в системі фізичного виховання студентської молоді. У дослідженні взяли участь 110 студентів педагогічного університету. Проведено анкетування щодо стану здоров'я, відношення до фізкультурної діяльності, організації фізичного виховання і тестування фізичної підготовленості студентів. Визначені мотиваційні пріоритети студентів у секційних заняттях.

Ключові слова: студенти, фізичне виховання, секція, спортивний клуб.

Вступ. Сучасний спосіб життя з його постійними соціальними стресами та зниженням рухової активності сприяє погіршенню здоров'я і відповідно, якості життя. Існує багато досліджень науковців, які доводять що рівень фізичної підготовленості населення стрімко знижується на тлі погіршення стану здоров'я [1, 3]. Як доводять Архіпов О.А., Гаркуша С.В., Єрмаков С.С., Носко М.О. та інші, такий стан пов'язаний з цілою низкою проблем соціального, економічного, екологічного, епідеміологічного характеру при відсутності чіткої системи фізичного виховання. Сформованість мотиваційно-ціннісних орієнтирів визначають інтереси молоді до спортивної діяльності [2].

Виховання фізичної культури особистості майбутнього фахівця, як складової професійної культури, – мета фізичного виховання у закладі вищої освіти (ЗВО). В умовах реформування фізичного виховання у вищій школі навчальну дисципліну «Фізичне виховання» з розділу обов'язкових

дисциплін гуманітарного циклу було виведено за межі навчальних планів. Сьогодні, кожен ЗВО самостійно вирішує чи потрібна ця дисципліна і відповідна кафедра. Проте, фізичне виховання завжди було і буде єдиною можливістю безмедикаментозної підтримки здоров'я і створення імунітету.

Пошук нових способів організації навчального процесу та адекватних методик викладання фізичного виховання щодо масового залучення молоді до активних занять фізичними вправами і спортом завжди є на часі.

Метою дослідження є визначення ролі та місця секційної роботи з фізичного виховання серед студентської молоді.

Матеріал і методи. Дослідження проводилося на базі юридичного та історичного факультетів ХНПУ імені Г.С. Сковороди. В ньому взяли участь 110 студентів 1-3 курсів. З них: 72 особи, які відвідують заняття 1 раз на тиждень в академічній групі та 38 осіб, які додатково, 1-2 рази на тиждень, відвідують секційні заняття.

Методи дослідження: аналіз наукової літератури; педагогічні спостереження; анкетування; тестування фізичної підготовленості; методи математичної статистики.

Нами було проведено анкетування щодо стану здоров'я, відношення до фізкультурно-спортивної діяльності та організації навчального процесу з фізичного виховання і тестування фізичної підготовленості.

Отримані результати. Аналіз ситуації яка сьогодні відбувається у ЗВО щодо фізичного виховання доводить, що існують наступні протиріччя: між статусом навчальної дисципліни «фізичне виховання» та необхідністю щорічно звітувати про стан фізичної підготовленості студентів; між наявністю матеріальної бази та сучасними вимогами до неї; між бажаннями студентів та можливостями викладачів тощо.

За результатами медичних оглядів було встановлено, що 87 % студентів мають відхилення у стані здоров'я. Анкетування 110 осіб щодо відношення до фізкультурної діяльності показали: тільки 8 студентів мають спортивні розряди (переважно єдиноборства – 5 осіб, 1 – плавання, 2 – спортивні ігри); 46,4 % опитуваних студентів займалися у

спортивних секціях або фітнесцентрах; 47,3 % - відвідували урок фізичної культури в школі та заняття з фізичного виховання в університеті; 6,3 % - заявили, що ні за яких обставин займатися фізичними вправами не мають бажання.

Організація фізичного виховання в університеті не влаштовує переважну більшість студентів (86,8 %), оскільки не відомий статус цієї дисципліни. У розкладі існує 1 пара на тиждень, форма контролю, модульний контроль, який окрім викладачів кафедри нікого не турбує.

Нами було проведено опитування студентів, які займаються в секціях з фехтування, волейболу, настільного тенісу, боротьби, боксу щодо їхньої мотивації до занять. Студенти мали можливість обрати декілька відповідей і відповіли наступним чином: 76 % - приваблює емоційний стан під час тренувань; 72 % - використання сучасних методів навчання; 70 % - заохочення (бали до рейтингу, бонуси, призи тощо); 57 % - професіоналізм тренерів.

Також, усі студенти склали нормативи державного тестування фізичної підготовленості населення. Результати оцінки представлені у Таблиці 1.

Таблиця 1.

Співвідношення рівня фізичної підготовленості студентів

Рівень фізичної підготовленості	Студенти, які займаються 2 і < год./тижд., % (n=72)	Студенти, які займаються 4 і > год./тижд., % (n=38)
Високий	7,3	11,8
Достатній	21,73	30,38
Середній	30,5	36,47
Низький	40,47	21,35

Як видно з таблиці 1., студентів які мають високий рівень фізичної підготовленості небагато серед обох досліджуваних груп. Студентів, які займаються 4 і більше годин на тиждень значно менше на низькому рівні. Зауважимо, що вмотивовані студенти, які обирають заняття в секції були більш відповідальними у складанні нормативів, демонстрували бажання показати кращий результат. На відміну від них, інші студенти, у переважній більшості,

виконували тестові вправи без емоцій і зупинялися коли отримували певну оцінку, яку вимагає тест. Саме це доводить можливість секційної роботи до збільшення рухової активності молоді і відповідно, кращого формування навичок фізкультурно-оздоровчої та спортивної роботи, свідомого вибору здорового способу життя.

Висновки. Результати аналізу науково-методичної літератури і багаторічний досвід викладання фізичного

виховання у вищій школі доводить не достатню вмотивованість до фізкультурно-спортивної діяльності та суттєве зниження рівня фізичної підготовленості сучасної молоді.

Переважає більшість студентів не розглядає дисципліну «Фізичне виховання» як таку, що надає життєво-необхідні навички. Секційна робота, як додаткова до основної навчальної дисципліни, може сприяти формуванню мотивацій до рухової активності студентів за умови чіткого визначення місця фізичного виховання у навчальному процесі та професійної майстерності викладача-тренера.

Емоційне забарвлення занять, використання сучасних технологій, система заохочення та фахова майстерність викладачів є запорукою більш масового залучення до рухової активності студентів.

Список літератури:

1. Архипов О.А., Філатова З.І., Євтушок М.В. Підвищення рухової активності студентів ЗВО педагогічного профілю засобами плавання. Вісник НУЧК. Серія: Педагогічні науки, 2019, № 3 (159), 3-9.

2. Міненко А.О., Донець І.О., Ващенко Л.І., Кривенцова І.В. До питання важливості діяльності дитячо-юнацьких спортивних шкіл у системі позашкільної освіти. Проблемы физической культуры населения, проживающего в условиях неблагоприятных факторов окружающей среды: матер. XII междунар. науч.-практ. конф., Гомель, 5-6 окт. 2017 г. – Гомель: ГГУ, 2017, 2, С. 60-62.

3. Черненко С.О., Єрмаков С.С., Олійник О.М., Долинний Ю.О. Розпізнання образів: характеристика функціональної і рухової підготовленості студентів вищих навчальних закладів. Теорія та методика фізичного виховання, 2018, 18(4), 200-206.